

Polona Pibernik
je direktorica in vodja razvoja v
uredniški hiši Mediade.

Uspeti. Sodelovati. Še bolj uspeti.

Absurdna pomanjkljivost za tako malo državo, kot je Slovenija, v kateri velja, da te trije telefonski klici pripeljejo do kogarkoli, je, da se med seboj ne znamo zares povezo(v)ati. Vsaj ne, ko gre zares in ko morajo biti ambicije velike. Da gre, upajmo, za zakoreninjeni stereotip, ki smo se ga začeli postopoma otresati, dokazuje nedavni vstop Slovenije v projekt FAIR.

Rok Uršič iz Instrumentation Technologies je poslancem predstavil pomen projekta FAIR za Slovenijo.

Iz sporočila za javnost Ministrstva za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo, 11. junija 2009:

Vlada Republike Slovenije je dala soglasje za udeležbo Slovenije v projektu izgradnje Mednarodnega centra pospeševalnikov za snope ionov in antiprotonov (FAIR) v Darmstadt v Nemčiji.

MVZT je projekt podrobno proučilo in ugotovilo, da v Sloveniji obstaja močan in širok interes sodelovanja v projektu izgradnje FAIR, da pobuda prihaja od spodaj navzgor, da se slovenska podjetja pri tem močno povezujejo med seboj in tudi z raziskovalnimi organizacijami ter da je znanje slovenskih partnerjev v svetovnem merilu v samem vrhu in v mnogo katerih segmentih izgradnje tako obsežnih pospeševalnikov celo nepogrešljivo.

V Sloveniji se lahko oblikuje konzorcij najmanj 16 visokotehnoloških podjetij in najmanj 7 raziskovalnih enot, ki lahko v procesu izgradnje FAIR sodelujejo s svojim znanjem, storitvami in izdelki, celo veliko preko predvidenega zneska slovenskega prispevka 12 milijonov EUR v obdobju 7 let. Članstvo Slovenije v FAIR bo slovenskim partnerjem omogočilo izvedbo dodatnih naročil, katerih skupna vrednost bi po ocenah MVZT lahko hitro presegala slovenski vložek.

Za ambicioznimi in optimističnimi besedami ministrstva stojita Instrumentation Technologies in Rok Uršič, ki ves čas kaže, da se da »misliti veliko« tudi iz Slovenije ali celo iz Solkana. Da si lahko najboljši na svetu, če se za to odločiš in imaš jasno vizijo. Ves čas

sporoča, da je treba slediti srcu, biti zvest sebi in svojim sanjam in vse delati najboljše, kot je mogoče.

Ko tak odnos ne pomeni le public na papirju, ampak gre za življenjski etos, ne čudi več, ko se uresniči tako velikopotezna pobuda 'od spodaj navzgor', kot je priključitev države Slovenije v projekt FAIR. Združiti slovensko znanost, ki gravitira proti pospeševalnikom, slovensko industrijo, ki so ji pomagali poiskati področja, kjer se lahko redefinira in dokaže, poleg tega pa še povezati oboje na konkretnem projektu, ki izjemno veliko obeta in bo gotovo za vedno spremenil gledanje Slovenije nase, je preprosto izjemen dosežek in dokaz, da se znamo tudi Slovenci povezovati. Brez izgovorov, prosim!

Od pobude do sklepa vlade

Začelo se je septembra 2007, ko je Rok Uršič poslal takratnemu predsedniku vlade Janezu Janši pobudo, naj naredi vse, da se Slovenija začne priključevati velikim prebojnim evropskim projektom. Preprosto zato, ker Slovenija nikoli ne bo sama gradila takih vrhunskih projektov raziskovalne infrastrukture, ne more pa si več privoščiti, da bi ostajala zunaj vsega pomembnega evropskega in svetovnega dogajanja. Sledilo je obdobje predstavitev in vztrajnega prepričevanja in lobiranja politične, znanstveno-raziskovalne javnosti ter slovenske industrije, da je v Sloveniji dovolj znanja, dovolj potenciala in dovolj samozavesti za kaj takega. Pobudo so postopoma podprle in se ji pridružile znanstveno-raziskovalne ustanove in vrhunska, ambiciozna slovenska high-tech podjetja. Oblikoval se je »predkonzorcij«. Izpeljala

so se pogajanja s FAIRom o vsebini slovenskega stvarnega prispevka. Ves trud državnih in raziskovalnih inštitucij ter podjetij pa je bil na koncu poplačan s sklepom vlade, da se Slovenija priključi projektu FAIR.

Nalijmo si čistega vina. Projekt FAIR je za Instrumentation Technologies pomemben. Pa vendar, ali bi se podjetje znalo povezati s tem projektom tudi kako drugače? Zagotovo! Ne samo da bi se znalo, z nemškimi inštitutom GSI, ki vodi FAIR, sodelujejo že od leta 2005 v okviru 6. Okvirnega programa. Resnici na ljubo se jim ne bi bilo potrebno dve leti ukvarjati s povezovanjem slovenskega znanstveno raziskovalnega okolja in visokotehnoloških podjetij ter lobiranjem pri vladi. Pa so se. Preprosto zato, ker verjamejo, da Slovenija to potrebuje in da se bodo neposredne

in posredne koristi mnogoterile za vse udeležence, ne samo zanje. Ker vstop Slovenije v FAIR razumejo kot vložek v razvoj slovenskega visokotehnološkega razvojnega in izvoznega okolja in ne samo kot goli posel. Tega so imeli tudi brez tega zagotovljen.

Nič od tega, jasno, ne bi bilo mogoče brez pravih ljudi tako na ministrstvu, GZS kot v raziskovalnih inštitucijah in podjetjih. Uspeh priključitve Slovenije v projekt FAIR je nesporno skupen uspeh vseh teh zavzetih organizacij in posameznikov. A Instrumentation Technologies je znal zanetiti iskrico in imel dovolj sapa, da je pripomogel, da je iz nje nastal plamen. Naj bo podobnega netiva, ki ga pri tovrstnih pobudah mnogokrat zmanjka, v slovenskem prostoru vse več! ■

Zakaj je vstop v FAIR za Slovenijo pomemben?

- Ker bo neposredno vzpodbudil visokotehnološki razvoj.
- Ker bo neposredno vzpodbudil visokotehnološki izvoz.
- Ker bo neposredno vzpodbudil nastajanje in razvoj povezav znanost-industrija.
- Ker bo neposredno vzpodbudil nastajanje in razvoj novih povezav slovenska znanost-svetovni projekti na novih velikih raziskovalnih infrastrukturah.
- Ker bo neposredno vzpodbudil vstop najboljših slovenskih podjetij na tržišče vrhunske raziskovalne infrastrukture, kjer Instrumentation Technologies že je, za ostala podjetja pa bi bila pot tja brez te neposredne poteze težja.
- Ker bo neposredno vzpodbudil oblikovanje vrhunske interdisciplinarne skupine znanstvenikov, ki bo pospeševalnik uporabljala za svoje raziskave, kar bo omogočilo kar najhitrejši pretok najnovejših znanj in dognanj v raziskovanje, industrijo in pedagoško prakso v Sloveniji.